

STORE FORSKELLE I UDBYTTETAB I KORN OG RAPS MELLEM LANDSDELE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

En analyse af registrerede udbytter i CropManager viser store forskelle i udbyttetab mellem landsdelene. I gennemsnit er udbyttetabet 27 procent i vårbyg, 25 procent i vinterbyg, 20 procent i vinterhvede og 13 procent i vinterraps.

I CropManager giver et modul til registrering og sammenligning af udbytter et godt overblik over dine egne udbytter, og det giver mulighed for at sammenligne dit gennemsnitsudbytte med udbytterne på regions- og landsniveau.

I tabel 1 er vist en analyse af de udbytter, der er registreret i Cropmanager frem til den 17/8. Der er kun medtaget udbytter fra marker, hvor udbyttet er vejet, eller hvor afgrøden er afregnet eller afleveret til foderstof. Data i tabellen er opdelt på landsdele. I tabellen er kun vist data for landsdele med minimum 20 registrerede udbytter, det er dog stadig et meget begrænset antal, derfor skal data på landsdelsniveau fortolkes med forsigtighed.

Udbytterne er sammenlignet med et femårigt gennemsnit fra Danmarks Statistik. I de første tre år af perioden var de reducerede gødningsnormer gældende, derfor er forventningen i et normal år at de registrerede udbytter i CropManager ligger højere end gennemsnittet fra 2013 til 2017. Der er flest observationer for vårbyg, og her konstateres det største udbyttetab på 27 procent. Tabet i vinterbyg er 25 procent, vinterhvede 20 procent og i vinterraps er udbyttet 13 procent lavere i 2018 sammenlignet med årene 2013 – 2017.

De begrænsede udbyttetab i vinterraps skyldes afgrødens tidlige modning, der gør at vinterfugten rækker længere kombineret med rapsens dybe rodsystem. Det lidt lavere udbyttetab i vinterhvede sammenlignet med vårbyg, skyldes hvedens lange vækstperiode, der betyder, at planterne har et dybtgående og veludviklet rodsystem allerede tidligt i foråret, hvor vårbyggen lige er sået. På trods af en stor udbredelse af sandjord i Midt- og Vestjylland, er det

her nogle af de mindste udbyttetab er registreret. Det skyldes formentligt, at der er vandet på mange bedrifter i denne del af landet.

Tabel 1. Udbytter registreret i CropManager, i gennemsnit af enkelte landsdele og hele landet. Udbyttetabet er beregnet i forhold til det gennemsnitlige udbytte i de fem år 2013-2017, fra Danmarks Statistik. Udbytte og tab er kun vist for landsdele, hvor der er observationer fra minimum 20 marker.

Landsdel	Vårbyg		Vinterbyg		Vinterhvede		Vinterraps	
	Udbytte, hkg pr. ha	Udbytte-tab, pct.	Udbytte, hkg pr. ha	Udbytte-tab, pct.	Udbytte, hkg pr. ha	Udbytte-tab, pct.	Udbytte, hkg pr. ha	Udbytte-tab, pct.
Nordjylland	42,0	-21	45,4	-28	58,0	-18	27,0	-28
Midt- og Vestjylland	46,7	-12	47,6	-19	65,7	-5	34,5	-7
Østjylland	38,2	-34	51,9	-22	64,8	-16	36,7	-9
Syd- og Sønderjylland	45,9	-13	55,5	-12	63,4	-15	25,7	-33
Fyn	39,4	-37	48,0	-30	57,5	-30	38,2	-5
Vest- og Sydsjælland samt Lolland-Falster	41,1	-38			61,9	-28	40,0	-1
København og Nordsjælland	38,2	-32						
Hele landet	41,7	-27	49,0	-25	61,9	-20	34,2	-13
Antal observationer	602		191		462		287	

I CropManager skal det angives, hvordan udbyttet er registreret (afregnet, vejjet, udbyttmåler på mejetærsker, eller om det er et skøn). Data i tabel 1 er udelukkende baseret på registreringer, der er angivet som fundet ved vejning eller afregning hos grovvareforretningen. Det er dog svært, at vurdere om data er repræsentative for landsdelen og hele landet, hvis det f.eks. fortrinsvis er de større udbytter, der er registreret i CropManager, bliver udbytt niveauet naturligvis skævt i forhold til virkeligheden.

Vi vil gerne opfordre landmænd til at registrere så mange udbytter som muligt, gerne på markniveau. Det vil give et mere repræsentativt datasæt at vurdere årets udbytter efter, og det vil give mulighed for at du kan benchmarke dine egne udbytter mod det gennemsnitlige udbytte i lokalområdet. I øjeblikket er det kun muligt at sammenligne på landsdelsniveau på grund af den begrænsede mængde udbyttedata. Det følgende skærmbillede fra CropManager illustrerer det overblik, man får for ens egne marker, og de sammenligninger man kan lave til udbytterne i ens egen landsdel, på matchende jordtype.

×

Markudbytte

Vælg Sammenligningstype

Udbytte

Vælg afgrøde

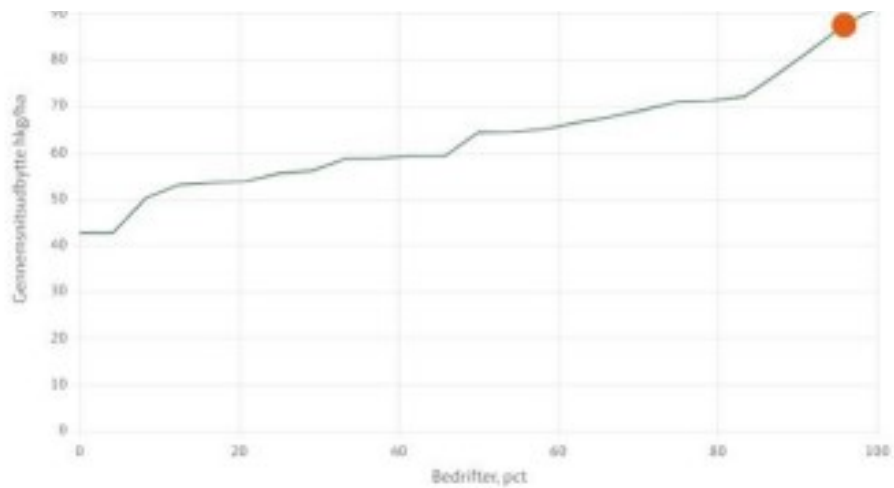
Vinterhvede

☐ Grovsand
☒ Finsand
☐ Lerjord

Sammenligning med region Østjylland-Fyn

95,8 % af bedrifterne har lavere udbytte end dig.

100

Gennemsnitsudbytte for den valgte filtrering er **67,4 hkg**, eget gennemsnit er **84,885 hkg**.
Der er hentet data fra **82 marker**, der tilsammen udgør et areal på **758 ha**

Sammenligning med egne marker

